

ACEC

ASSOCIACIÓ COL·LEGIAL
D'EScriptors DE CATALUNYA

ASOCIACIÓN COLEGIAL DE
ESCRITORES DE CATALUÑA

EL BUTLLETÍ

número 70 / especial estiu 2007

TCHA

Garantia contra els
abusos editorials

Contractes segurs

Coneguts autors debaten
sobre Frankfurt i el paper dels
intel·lectuals, convidats per l'ACEC

Europa i els escriptors

Dret de préstec, any zero

Un pas endavant

La nova biblioteca de l'Ateneu

Local i universal

Europa i els escriptors

Intervenció inicial de la presidenta de l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya (ACEC), Montserrat Conill, durant la presentació de la taula rodona "Europa i els escriptors", celebrada el passat 26 de juny a la Sala d'actes de l'Ateneu Barcelonès i organitzada per l'ACEC, responent a una invitació de la Institució de les Lletres Catalanes.

"Primer de tot, unes paraules prèvies en nom de l'ACEC, l'entitat organitzadora d'aquest acte.

El nostre agraïment a Eduardo Mendoza, Miquel de Palol, Baltasar Porcel, Carme Riera i Sergio Vila-Sanjuán (el nom del qual no apareix als tarjetons d'invitació, malgrat haver estat un dels primers a ser convidats a participar, doncs només un recent canvi en els seus plans de viatge li ha permès acompanyar-nos aquesta tarda), que són els ponents d'aquesta taula rodona que duu per títol "Europa i els escriptors", i gràcies a l'assagista i periodista Margarita Rivière, recent Premi a la Trajectòria Europeïsta, que concedeix el Patronat Català Pro Europa amb el suport de la Comissió i del Parlament europeu, pel seu paper de moderadora de la sessió.

Els cinc, ho assenyalo molt especialment pel que a continuació afegiré, són autors membres de l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya, i alguns d'ells vocals de la seva Junta Directiva o membres del seu Consell Assessor de notables.

Abans de res, ja que parlem de premis, aprofito l'oportunitat per a fer pública una felicitació molt especial en nom de la nostra Junta Directiva a Baltasar Porcel pel Premi d'Honor dels Lletres Catalans i per agrair-li poder seguir llegint-lo i escoltant-lo.

Els meus dos últims agraïments són per a la Institució de les Lletres Catalanes, patrocinadora d'aquesta sessió, i a l'Ateneu Barcelonès, que ha cedit per a la seva celebració aquesta sala d'actes.

Dit això i donat el tema de la sessió, així com el clima informatiu que l'ha precedit, crec oportú manifestar molt breument en nom de l'ACEC, algunes consideracions:

Aquest acte està programat des de fa mesos per la Comissió de Cultura de la nostra associació, impulsada entre altres vocals per Anna Caballé i José Luis Giménez-Frontín, en resposta a la invitació de la Institució dels Lletres Catalans de fer, com a associació d'escriptors, una aportació al programa d'activitats culturals previs a la celebració de la Fira de Frankfurt.

Com és obvi, precisament per ser la nostra una associació en la qual des de sempre han conviscut sense cap tipus de problemes, ni culturals ni polítics, escriptors i traductors en llengües catalana i castellana, amb un significatiu nombre a més d'escriptors en ambdues llengües, la resposta de la nostra entitat va ser la de manifestar el nostre interès única i exclusivament per una reflexió i un debat cultural d'altura sobre el paper

(continua a la pàgina 3)

ACEC

ASSOCIACIÓ COL·LEGIAL
D'EScriptors DE CATALUNYA

ASOCIACIÓN COLEGIAL DE
ESCRITORES DE CATALUÑA

Amb el patrocini de:

I la col·laboració de:

Edita:

Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya

Adreça:

Ateneu Barcelonès
c. Canuda, 6, 5a. 08002 Barcelona
Tel. 93 318 87 48 / Fax. 93 302 78 18
secretaria@acec-web.org - www.acec-web.org

Horari d'atenció a l'associat:

De dilluns a divendres, de 16 a 21 h.

Realització de continguts i maquetació:

Hydra Media (Tel. 93 894 53 75)

Coordinació de les il·lustracions:

Dante Bertini

Fotografies:

Carme Esteve

Impressió:

L'Eco de Sitges

Coordinació:

Dante Bertini, José Luis Giménez-Frontín,
José Florencio Martínez i Santi Terraza

Dipòsit legal: B-8.579/97

JUNTA DIRECTIVA DE L'ACEC

Presidenta:

Montserrat Conill

Vicepresident primer:

Miquel de Palol

Secretari general:

José Luis Giménez-Frontín

Tresorer i vicesecretari:

Alejandro Gómez-Franco

Vocals:

Agnès Agboton, Dante Bertini, Anna Caballé, Carme Camps, David Castillo, Alejandro Gómez-Franco, José Florencio Martínez, José María Micó, Miquel de Palol, Manuel Serrat Crespo, Anne-Hélène Suárez i Antonio Tello

Il·lustracions d'aquest número

TCHA

Sota el pseudònim de Tcha s'amaga un dissenyador gràfic barceloní especialitzat en publicacions i webs, i que, s'entreté confeccionant collages amb tipografies i imatges diverses extretes dels antics manuals del seu ofici. Alguns dels seus treballs s'han publicat a la revista *Cuadernos de Pedagogía*.

L'ACEC convida quatre escriptors i dos periodistes de primera línia a parlar sobre el paper dels escriptors al continent

Una Europa sense Frankfurt?

La sala d'actes de l'Ateneu Barcelonès es va omplir de gom a gom el passat dia 26 amb motiu de l'acte organitzat per l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya sota el títol "Europa i els escriptors". L'acte va reunir un cartell de luxe, integrat per quatre escriptors (Baltasar Porcel, Carme Riera, Miquel de Palol i Eduardo Mendoza tots ells, membres de l'ACEC) i dos periodistes culturals (Sergio Vila-Sanjuán i Margarita Rivière, que va exercir de moderadora). Sens dubte, es tractava de figures de primera línia, com es va posar de manifest en la gran convocatòria i repercussió de l'esdeveniment: hi van assistir més de 150 persones, entre els quals una gran representació de mitjans informatius.

L'acte responia a una invitació que la Institució de les Lletres Catalanes (ILC) va fer a l'ACEC perquè organitzés alguna iniciativa prèvia a la fira d'editors de Frankfurt, que té com a convidada la cultura catalana. En la iniciativa hi van col·laborar la pròpia ILC i l'Ateneu Barcelonès. El títol de la taula rodona i els convidats a intervenir-hi van palesar el perfil professional que l'ACEC va voler aportar a l'esdeveniment. La presidenta, Montserrat Conill, va ressaltar, durant la presentació de la jornada, la política de l'Associació en la defensa dels drets d'autor i va recordar la voluntat de l'ACEC

> ELS PARTICIPANTS EN LA TAULA RODONA I ELS REPRESENTANTS DE L'ACEC, ABANS DE L'ACTE

de no implicar-se institucionalment en la polèmica sobre la presència dels escriptors catalans en llengua castellana a la fira del llibre de Frankfurt. Conill també va destacar la històrica convivència a l'ACEC d'escriptors en les dues llengües d'ús social i literari de Catalunya i va desitjar èxit i realisme als assistents a Frankfurt.

Margarita Rivière, moderadora, va encetar la taula rodona destacant la pluralitat cultural d'Europa i

(ve de la pàgina 2)

de l'escriptura i de la lectura en la consolidació d'uns senyals d'identitat social europea i sobre les diferències amb que aquestes poden ser abordades des de les respectives societats nacionals, cultures i llengües literàries.

Paral·lelament, la declaració inicial del Parlament de Catalunya, l'importantíssim pressupost públic destinat a l'esdeveniment i les successives decisions de les autoritats culturals en relació a la fira d'editors i agents literaris de Frankfurt han donat motiu a un viu debat polític i periodístic en el qual, òbviament, han participat i participen bona part dels nostres més assenyalats autors. Totes les seves manifestacions, per força divergents, mereixen el nostre respecte institucional, insistent, això sí, que l'ACEC no es proposa participar en cap

controvèrsia lingüística, directa o indirecta, doncs segueix sent fidel a la seva pròpia identitat com a associació professional en les dues llengües d'ús social i cultural de Catalunya, centrada en la prioritària defensa d'uns drets d'autor amenaçats, defraudats i posats en dubte en massa ocasions, tant en català com en castellà.

La nostra associació, finalment, desitja el major dels èxits als escriptors convidats oficialment a Frankfurt, en la seguretat que el sentit comú acabarà per cenyir algunes expectatives a la realitat mercantil de la Fira, i insisteix en la seva postura en defensa del dret d'autor i de la lectura, de l'ensenyament rigorós del màxim nombre de llengües i d'un generós foment del coneixement i amor a totes les seves literatures. Moltes gràcies".

Montserrat Conill
Presidenta de l'ACEC

> CARME RIERA, MARGARITA RIVIÈRE, SERGIO VILA-SANJUAN, MIQUEL DE PALOL I EDUARDO MENDOZA

el paper que els escriptors han tingut tradicionalment en aquest marc. Baltasar Porcel, flamant premi d'Honor de les Lletres Catalanes, va ser el primer a intervenir i a aportar el primer titular periodístic: "si es crema la Fira de Frankfurt no passa res". D'aquesta manera, Porcel il·lustrava la sobredimensió que ha adquirit la fira en la cultura i els cercles d'o-

L'APARADOR DE FRANKFURT I EL PAPER DE L'AUTOR VAN CENTRAR LES INTERVENCIIONS MÉS ENLLÀ DE POLÈMIQUES ESTÈRILS

pinio catalans. L'escriptor mallorquí, a aquest respecte, va respondre que a ell el que li interessava era el paper de l'escriptor a Europa i es va autodefinir com "escriptor del món" per explicar les variades influències que conflueixen en ell: des dels grecs antics, fins als escenaris de Gògol i els autors francesos coetanis a la dictadura franquista. Va destacar la vigència dels intel·lectuals a Europa, malgrat les moltes opinions que afirmen el contrari i, si bé no va amagar un cert escepticisme en to positiu sobre Frankfurt, va considerar que la polèmica generada a Catalunya entorn la fira era un sa exemple de vitalitat.

Carme Riera va mostrar-se disposada a incidir en

el debat públic, afirmant que el realment important a Frankfurt són els drets d'autor i no qui va o deixa d'anar-hi. Sobre "Europa i els escriptors", va afirmar que "la meva pàtria és la gent que estimo" i es va situar, estèticament, a ambdues bandes de la Mediterrània. Riera també va fer un breu recorregut històric sobre Europa i va advocar per tornar als temps previs al Romanticisme.

Sergio Vila-Sanjuán, que recentment ha publicat un llibre sobre la fira de Frankfurt, a diferència dels dos primers, es va centrar en aquest tema, del qual va mostrar uns amplis coneixements mitjançant cinc preguntes que ell mateix va respondre: "1. Frankfurt és útil? Sí, la dimensió del certamen ajudarà a difondre la cultura catalana a tot el món. 2. És una fira de negocis? Sí, però també cultural. No es pot separar una vessant de l'altra. 3. Genera polèmica? Sí, perquè la cultura s'ha d'autorepresentar i això implica diferents opinions. 4. Hi ha cap inconvenient de l'organització de la Fira per no mostrar la realitat multicultural catalana? No, tal com ho van demostrar en el passat en casos com els dels Països Baixos, Irlanda o Índia. 5. És avorrida? No, hi ha els millors escriptors del món i la gent més important del sector".

Miquel de Palol va realitzar una intervenció de to metafísic en la qual va reflexionar poèticament sobre el triomf actual del que va anomenar mercat

aristotèlic sobre els valors i les idees platòniques. Un triomf que, segons va analitzar, és una derrota –momentània–, ja que, segons va apuntar, el que finalment roman és l'obra de cadascú.

L'últim a intervenir, Eduardo Mendoza va parlar primer sobre "Europa i els escriptors", afirmant que "Europa no és tant la cultura com la recepció d'aquesta cultura" i que el paper de l'escriptor ha evolucionat; en una època com l'actual on tot està tant a prop i és tant semblant, ja no és necessari que ens descobreixi nous llocs, però encara és necessari que ens ajudi a dubtar. Sobre la fira de Frankfurt, en referència a les paraules de Vila-Sanjuán, Mendoza va dir que no era tan optimista, la fira pot ajudar però no és definitiva, i que l'equip era més important que els noms d'un o dos escriptors. L'autor barceloní –un dels que ha renunciat a participar a la llista oficial– va aportar la nota d'humor (i un altre titular periodístic, en to amable) quan va respondre a un periodista que no hi anava a Frankfurt perquè no li agradava el menjar.

Els quatre escriptors i els dos periodistes van concloure, en paraules d'Eduardo Mendoza, que "la Fira de Frankfurt és un esdeveniment seriós i amb prestigi, i que s'ha de valorar com a tal, ni més ni menys".

> L'ACTE ES VA DISTINGIR PER LA CORDIALITAT ENTRE ELS AUTORS

INTERCANVI D'IDEES

La vetllada va satisfer les expectatives generades, tant a la mateixa ACEC com en diversos ambients culturals de la ciutat. Acabat l'acte, els participants en la taula rodona, juntament amb alguns responsables culturals de destacats diaris de la ciutat van continuar l'intercanvi d'idees i opinions en un sopar en un cèntric restaurant de l'Eixample. Frankfurt, les absències i l'elevat pressupost públic i la seva procedència, les creus de Sant Jordi (es van lliurar aquella mateixa tarda), les reivindicacions dels traductors literaris, l'ofici d'escriptor i la vulneració dels drets d'autor a Espanya van ser alguns dels temes que van acompanyar una agradable i sosegada tertúlia que va servir per posar punt i final a una jornada de notable nivell cultural.

> MONTSERRAT CONILL SALUDA ALS PARTICIPANTS I ASSISTENTS

Una àmplia llista d'actes omple el programa cultural de l'ACEC

Cartellera plena

La primavera ha portat molts actes a l'ACEC. Després de les presentacions de Carmen Borja, Carmen Plaza, Jerome Rothemberg i Ana Mariani (*vegeu número 69*), en els quals la poesia ha tingut un pes específic, a finals d'abril, es va realitzar la presentació de l'obra *Cançó de bressol dels assassins*, de Rubén Pla, definida com un llibre de poemes per a joves de qual-sevol edat. Dies més tard, el poeta Felipe Aranguren va presentar *El pozo*, de José Membrive, professor que va dirigir la tertúlia Diálogos Literarios del Reial Cercle Artístic de Barcelona i autor d'obres com *Reductos de silencio* (1991) i *El rockero de Mollet* (1999). *El Pozo*, va precedir d'un pròleg firmat per J.M. (les inicials de l'autor) que anuncia que "el pou és un fragment d'història actual, amb estructura narrativa, amb traces teatrals (barreja principalment de monòlegs), però amb registre líric (...) El tema central és la malaltia mental i els seus efectes dins la vida quotidiana".

La poeta Esther Zarraluki va presentar el llibre *Cabeza de ébano*, del prolífic i premiat poeta cubà Rodolfo Häsler. L'escriptor, que resideix a Barcelona, ha publicat, entre d'altres *Elleife* (premi Aula de Poesia de Barcelona, 1993), *De la belleza del puro pensamiento* (Premi Oscar B. Cintas Foundation, Nova York, 1997) i *Poemas de la rue de Zúrich* (2000). També en el terreny de la poesia, Eduardo Moga va presentar el llibre *El corazón del limo*, de Javier Cubero Egea. Es tracta d'una obra que "s'apropa a una raó sincera i creativa, on continua parlant quasi en exclusiva el cor i la ment oberta...", segons la crítica publicada a *Addiccions*. Cubero, autor d'alguns llibres inèdits de poesia, ha publicat en diverses revistes espanyoles i és el director de la revista de literatura *Paralelo Sur*, presentada recentment a l'ACEC.

El 14 de juny, Eduardo Moga, de nou, va presentar *Poemas para el entreacto*, d'Agustín Calvo Galán, coordinador del bloc d'interacció poètica *Las Afinidades Electivas*. Cinc dies més tard, Julián Magdaleno va introduir *Maleta medio llena*, de Jordi Farré González, un llibre definit com "poemes de pensaments, de reflexió, d'amor, de darreres i primeres voluntats". Farré també té publicat el llibre *¿Amor es igual a dolor?* i està treballant en un altre títol de poemes: *Más de mil fallos*.

L'Aula dels Escriptors també va acollir el passat 17 de maig la presentació del número 57 de la revista de poesia *Alga*. El membres del grup de poesia, amb seu a

> ANDRÉS GONZÁLEZ I MANUEL ZABALA VAN PRESENTAR RUBÉN PLA

> JOSÉ MEMBRIVE I FELIPE ARANGUREN

> ESTHER ZARRALUKI VA PRESENTAR LA NOVA OBRA DE RODOLFO HÄSLER

> EDUARDO MOGA I AGUSTÍN CALVO GALÁN

Castelldefels, van llegir alguns poemes, entre ells un de José Jiménez Lozano, autor al qual estan dedicades les pàgines centrals de la revista. El grup es reuneix cada dues setmanes a la biblioteca Fernández Jurado de Castelldefels, on duen a terme un taller de literatura. Una altra revista, *Aloma*, en aquest cas de psicologia, ciències de l'educació i de l'esport, va presentar el seu número 20, on destaca el monogràfic dedicat al 150 aniversari del naixement de Sigmund Freud.

El programa de l'ACEC també va cedir protagonisme a les presentacions de dues obres no líriques. La primera, presentada per Silvano Andrés de la Morena, va ser *Julián Sanz del Río. Heterodoxo por necesidad*, d'Antonio Machín Romero, professor de Llengua i Literatura espanyola. El llibre destaca la repercussió que els viatges del protagonista van tenir en l'avenir cultural i polític del nostre país. El 15 de maig, la nova obra del periodista Agustí Pons, *Temps dòcils?*, va suscitar una taula rodona per reflexionar sobre la política i la cultura. A part de l'autor, els altres tertulians van ser Anna Caballé, Joan Josep Isern i José Luis Giménez-Frontín. Pons recorda en el seu llibre la Caputxinada, el maig del 68, el retorn de Tarradellas i altres capítols d'uns temps indòcils en una obra no exempta de crítica ni d'autocrítica. La primera frase situa a l'autor quan tenia setze anys en una entrevista de feina per a *El Noticiero Universal*, quan volia "canviar el món". El món, efectivament, va canviar, i per a l'autor, "no vam fer la revolució, però va ser un honor col·laborar-hi".

> LECTURA DE POEMES A LA PRESENTACIÓ D'ALGA, 57

> GIMÉNEZ-FRONTÍN, CABALLÉ I ISERN, ACOMPANYEN AGUSTÍ PONS

Agenda d'activitats

Presentació del llibre *Ya nada es rito y otros poemas (1987-2003) Obra Reunida*, de Concha García

Presentat per Santiago Martínez
Dimarts, 18 de setembre a les 19.30 hores
Aula dels Escriptors de l'Ateneu Barcelonès

Presentació del llibre *Epigramas del Mas d'en Gall*, d'Andreu González

Presentat per Helena González i Maria Cinta Montagut
Dimecres, 26 de setembre a les 19.30 hores
Aula dels Escriptors de l'Ateneu Barcelonès

Presentació del llibre *En voz alta. Antología de poetas de los 50 a los 70*, de Sharon K. Ugalde

Presentat per Iván Sánchez Moreno
Dilluns, 22 d'octubre a les 19.30 hores
Aula dels Escriptors de l'Ateneu Barcelonès

Presentació del llibre *Golondrinas ocultas*, de Marta Binetti
Presentat per Dante Bertini i Javier Tomeo
Dimarts, 23 d'octubre a les 19.30 hores
Aula dels Escriptors de l'Ateneu Barcelonès

Presentació del llibre *El olor de tu nombre*, de Marga Clark
Presentat per J.L. Giménez-Frontín i Victoria Cirlot
Dilluns, 29 d'octubre a les 19.30 hores
Aula dels Escriptors de l'Ateneu Barcelonès

VII Jornades Poètiques de l'ACEC. Programa

Sessió 1. Dilluns, 1 d'octubre. 19 h.

- Inauguració
 - Conferència inaugural: Andrés Sánchez Robayna
 - Lectura de poemes: Narcís Comadira, Miguel Anxo Fernán-Bello, Felipe Juaristi, Andrés Sánchez Robayna
- Presentacions: Jordi Virallonga

Sessió 2. Dimarts, 2 d'octubre. 18.30 h.

- Presentació d'*Espiral Mayor y de Caravansari*
 - **Temps i Poesia, I.** Ponències: Felipe Juaristi, Susanna Rafart i Francesc Parcerisas
 - Lectura de poemes: Francisco Ferrer Lerín, Teresa Rita Lopes, Sergi Jover, Carmen Plaza
- Moderació i presentacions: Miquel de Palol

Sessió 3. Dimecres, 3 d'octubre. 18.30 h.

- Presentació de *Caràcters i de Candaya*
 - **Temps i Poesia, II.** Ponències: Jaume Pont, Jaime Siles, Esther Zarraluki
 - Lectura de poemes: Eduardo Moga, Luz Pichel, Josep Piera, Jaume Pont, Eduardo Moga
- Moderació i presentacions: José Mª Micó

Sessió 4. Dijous, 4 d'octubre 18.30 h.

- Presentació de *Cuadernos de Estudio y Cultura* (Actes de les VI Jornades Poètiques de l'ACEC)
 - Lectura de poemes: Carles Duarte, Jaime Siles, Antonio Colinas, Feliu Formosa
- Presentacions: José Luis Giménez-Frontín

Comitè organitzador: Miquel de Palol, David Castillo, Jordi Virallonga i José Luis Giménez-Frontín. **Organitza:** Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya. **Patrocina:** CEDRO. **Amb la col·laboració de:** Institució de les Lletres Catalanes i de l'Ateneu Barcelonès. **Dates:** 1, 2, 3 i 4 d'octubre. **Lloc:** Sala Josep Mª de Sagarra. Ateneu Barcelonès

L'eix de les ponències és els vincles entre el temps i la poesia

Les VII Jornades Poètiques arriben l'octubre

Entre l'1 i el 4 d'octubre, la Sala Josep Mª Sagarra de l'Ateneu acollirà la setena convocatòria de les Jornades Poètiques de l'ACEC. Durant quatre dies, diversos poetes, crítics i promotors culturals llegiran els seus versos i reflexionaran sobre la projecció de la poesia en l'actualitat. L'eix central de les dues ponències és "el temps i la poesia", que reunirà les intervencions

d'autors en llengües catalana i castellana. La conferència inaugural la protagonitzarà Andrés Sánchez Robayna.

Enguany, les Jornades s'han traslladat a la tardor, després que les quatre anteriors edicions es fessin el juny, amb la idea de distanciar-les d'altres manifestacions similars que se celebren a la primavera.

LA JUNTA DIRECTIVA TREBALLA EN L'ACTUALITZACIÓ DELS ESTATUTS

La Junta Directiva de l'ACEC ha estat treballant en els darrers mesos en una reforma dels estatuts de l'entitat amb la doble finalitat d'adaptar-los a la nova Llei d'associacions i posar-los al dia d'acord amb el funcionament social de la pròpia Associació.

La Junta ha previst convocar una assemblea durant el mes d'octubre per a que procedeixi a la seva aprovació. Prèviament, els associats rebran la proposta de reforma.

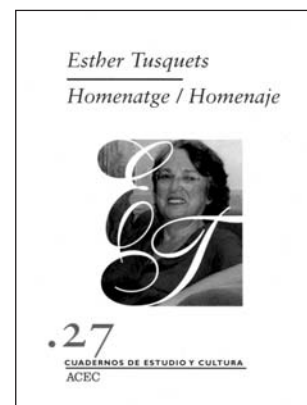
CANVIS EN LA JUNTA I EN LA COMISSIÓ DE PREMSA

Mayte Giménez ha deixat la Junta Directiva, on ha dut una eficient tasca de coordinació, i la Comissió de Premsa a causa dels seus compromisos professionals, que dificultaven la seva dedicació. El seu lloc a la Comissió de Premsa ha estat cobert per Dante Bertini, que ja participava en l'elaboració d'*El Butlletí de l'ACEC* com a coordinador de les il·lustracions artístiques. Bertini intregua la Comissió juntament amb José Luis Giménez-Frontín i José Florencio Martínez.

Esther Tusquets, en un 'Cuaderno de Estudio'

L'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya ha editat el *Cuaderno de Estudio y Cultura* número 27, dedicat a la novel·lista, memorialista i editora Esther Tusquets. Aquest nou número de la col·lecció recull les ponències que es van presentar en l'homenatge que l'Associació va retre a Tusquets l'any passat al Col·legi de Periodistes de Catalunya.

El *Cuaderno* dedicat a Tusquets recull les intervencions de Nora Catelli, Jorge Herralde, Ana Maria Moix, Cristina Peri Rossi i Óscar Tusquets. La xerrada que va oferir Ana Maria Matute, també pre-

sent entre els conferencians, no es va poder enregistrar i no ha pogut ser inclosa en la publicació. A més, l'obra també inclou una selecció d'imatges de la vida de Tusquets, on apareix en alguns dels moments claus de la seva dilatada vida professional.

Continua la incertesa per acordar el nou cànon de còpia privada

El Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO), juntament amb les entitats de drets d'autor –entre les quals, hi ha l'ACEC– estan a l'espera de la publicació d'una ordre conjunta dels ministeris de Cultura i d'Indústria, que ha d'establir la relació d'aparells i suports que permeten la còpia privada d'obres protegides pel dret d'autor i les tarifes corresponents que s'han d'abonar per aquestes còpies legals. Els dos ministeris intenten esgotar les possibilitats d'un acord entre les dues parts en litigi –les entitats defensores dels drets d'autor i la indústria electrònica i de les comunicacions– abans de dictaminar de forma unilateral. Les entitats de drets d'autor confien que el nomenament de César Antonio Molina com a ministre de Cultura afavoreixi una solució que tingui en compte els drets d'autor. L'acord entre les dues parts sembla, a hores d'ara, difícil.

Les entitats de drets d'autor reclamen que els equips, materials i suports pels quals s'abona la compensació per còpia privada s'ajustin a la realitat reprogràfica actual –que incloguin tots els nous suports digitals que anteriorment no estaven contemplats i que han modificat els usos i costums del consum de cultura de bona part de la població– i que les tarifes s'adaptin a l'evolució dels preus i del cost de la vida, quinze anys després del seu establiment inicial. La popularització de suports com els escàners i altre material digital fa necessari un nou acord que revisi la normativa de 1992, en la qual només es contemplava les fotocòpies com a material reprogràfic. La indústria, per la seva banda, intenta convèncer el Govern que redueixi la compensació que els titulars de drets d'autor han de rebre per la còpia privada de les seves obres i que no revisi la normativa que va establir les tarifes de fa quinze anys.

A causa d'aquestes divergències, les quantitats que actualment recapta CEDRO per aquest concepte són provisionals. CEDRO reparteix cada any a tots els

autors i editors d'Espanya les quantitats que els corresponen per a l'ús privat de les seves obres i, a més, dedica el 20% de la recaptació a activitats formatives, promocionals i assistencials dirigides al col·lectiu. Per primera vegada, CEDRO ha distribuït entre els seus socis els diners que els corresponen pel préstec de les seves obres a les biblioteques del Regne Unit entre l'1 de juliol del 2005 i el 30 de juny del 2006. Actualment, CEDRO negocia acords similars amb entitats d'Alemanya, França i Bèlgica, i d'altres països, abans de la gestió del préstec bibliotecari a Espanya.

La Llei de la Propietat Intel·lectual reconeix el dret exclusiu dels autors a reproduir les seves obres, amb alguna limitació. Entre aquestes, la que fa referència a la còpia privada, i per compensar aquest dany, el 1987 es va establir el cànon per còpia privada. Segons els estudis elaborats per la consultora GFK, un 11% de la població major de 15 anys reproduceix personalment llibres i revistes per a ús propi. El cànon grava aquestes pràctiques atesa la impossibilitat de quantificar la realització de còpies per a ús privat. Editors i autors defensen que els continguts s'han de protegir si es vol incentivar el desenvolupament de la societat de la informació.

L'ACEC ofereix beques a l'Escola d'Espectura

L'Associació Col·legial d'Espectors de Catalunya ofereix als associats, per segon any consecutiu, beques per a l'Escola d'Espectura de l'Ateneu Barcelonès. El programa de l'Escola –que té com a objectiu l'ensenyament de les arts i els oficis de la paraula– presenta una cinquantena de cursos organitzats en quatre àrees:

espectura, oficis de l'edició, literatura i humanitats i el cicle de conferències "Amb veu pròpia". Els interessats a obtenir el programa poden sol·licitar-ho a l'adreça secretaria@acec-web.org. La data límit per a demanar la beca serà el 21 de setembre. Si el nombre de sol·licituds supera el de beques, s'efectuarà un sorteig.

La llei del llibre oficialitza el pagament dels drets de préstec, si bé encara no està decidit el percentatge entre autors i editors

Dret de préstec, any zero

El passat 14 de juny, el Congrés dels Diputats va aprovar la llei de la Lectura, del Llibre i de les Biblioteques, que garanteix la remuneració als autors pel préstec de les biblioteques públiques. La nova llei estableix diverses polítiques de promoció de la lectura i a favor del sector del llibre i regula el pagament del dret d'autor pel préstec, que l'any 2007 tindrà un pressupost d'1,5 milions d'euros. D'aquesta manera, Espanya -ni que sigui tímidament- s'adapta a la normativa europea i acata la sentència del Tribunal de Justícia Europeu. La directiva, de l'any 1992, obligava al pagament dels drets de propietat intel·lectual, dels quals l'Estat espanyol eximia als préstecs realitzats per les biblioteques i els arxius públics en una decisió que suposava un greuge per als autors. En cas d'incompliment de la sentència, la sanció hagués estat de 300.000 euros diaris.

TCHA

La llei posa fi a un litigi que data de quinze anys enrere, però que va adquirir una nova dimensió (i la possibilitat d'una solució) el gener de 2004, quan la Unió Europea, mitjançant un expedient, va instar l'Estat al compliment de la normativa que regula el préstec bibliotecari, de la qual Espanya s'havia eximit l'any 1994. Gairebé tres anys després, el 26 d'octubre de 2006, una sentència del Tribunal de Justícia Europeu va forçar al Govern espanyol a acceptar la normativa europea. El Govern central ha aprofitat la redacció i tramitació de la Llei de la Lectura i el Llibre per adaptar-se a la normativa europea i incloure el pagament als autors. I ho ha fet,

això sí, amb uns termes irrisoris: 0,20 euros per llibre adquirit per cada biblioteca.

L'aprovació d'aquesta llei clarifica qüestions sobre els drets de préstec que s'havien tergiversat en el debat públic de manera intencionada per sectors contraris als drets d'autor:

- Els usuaris de les biblioteques no hauran de pagar per prendre llibres en préstec.
- La remuneració als autors pel préstec no ha de suposar una disminució dels pressupostos destinats a adquisicions. A Espanya hi ha recursos públics suficients per a satisfer ambdues activitats, les quals no són oposades sinó complementàries.

COMPRA DE LLIBRES A LAS BIBLIOTEQUES PÚBLICAS

	LLIBRES I FULLETS	MANUSCRITS I DOCUMENTS	DOCUMENTS AUDIOVISUALS	DOCUMENTS ELECTRÒNICS	MICROFORMA	DOCUMENTS CARTOGRÀFICS	MÚSICA IMPRESA	DOCUMENTS GRÀFICS	TOTAL DOCS.	TOTAL EUROS
CATALUNYA	663.542	2	195.322	21.261	873	415	4.181	2.581	888.177	12.194.000
CONJUNT D'ESPANYA	3.418.029	19.817	714.886	119.379	5.513	1.812	5.676	14.239	4.299.351	46.899.000

- La remuneració pel préstec d'obres a les biblioteques no implica pagar dues vegades pel mateix. Els drets que percep l'autor per la venda de llibres no inclouen cap remuneració pel seu préstec en biblioteques. El préstec és un dels drets d'autor reconeguts en la legislació espanyola i en els convenis internacionals en matèria de propietat intel·lectual.

- El pagament als autors pel préstec bibliotecari de les seves obres és una remuneració pel seu treball, que s'ofereix mitjançant un servei públic, de la mateixa manera que es remunera altres treballadors que faciliten altres béns i serveis.

La Generalitat de Catalunya ha estat una de les primeres institucions a reaccionar respecte la llei de la Lectura, del Llibre i de les Biblioteques i, segons ha afirmat la directora general de Cooperació Cultural, Anna Falguera, demanarà als responsables del Ministeri de Cultura que assumeixi la totalitat del pagament dels drets de préstec bibliotecari. Amb tot, el Ministeri ja ha anunciat una aportació de 500.000 euros sobre l'1,5 milions que les administracions han de pagar en concepte de remuneracions del dret de préstec aquest 2007. Amb aquestes dades (atès que Catalunya realitza el 40% de la compra pública dels llibres a Espanya), la Generalitat hauria d'assumir 600.000 euros, però finalment, amb la subvenció de Cultura, quedaran en 400.000. La directora general s'ha congratulat de que el pagament sigui per llibre adquirit i no per préstec perquè "permet protegir més als autors d'aquí".

El que encara no s'ha decidit és com s'efectua el repartiment de la remuneració. Inicialment, s'havia valorat l'opció de destinar el 70% als autors i el 30% als editors, si bé aquesta xifra, segons han assenyalat els òrgans directius de CEDRO, encara no és definitiva.

La llei estableix els següents punts:

- S'entén per préstec la posada a disposició d'originals i còpies d'una obra pel seu ús per un temps limitat sense benefici econòmic o comercial directe ni indirecte sempre que el préstec es realitzi per mitjà d'establiments accessibles al públic.
- Els autors rebran una remuneració pels préstecs en biblioteques, museus, arxius, fonoteques, filmoteques i centres similars.
- El pagament de la remuneració es farà efectiu mitjançant les institucions titulars de les biblioteques i altres centres que prestin obres protegides.
- Queden exclosos de l'obligació de la remuneració els titulars de biblioteques públiques de municipis de menys de 5.000 habitants i els de les biblioteques integrades en el sistema educatiu espanyol.
- Un Real Decreto que ha de promulgar-se en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, establirà la quantitat de la remuneració que rebran els autors. Fins que aquest decret sigui promulgat, la remuneració serà de 20 cèntims d'euro per cada exemplar d'obra adquirida per préstec.
- La remuneració s'efectuarà per mitjà de les entitats de gestió col·lectiva de drets de propietat intel·lectual: CEDRO.

LA NOVA LLEI PRETÉN MODERNITZAR LES BIBLIOTEQUES

La llei de la Lectura, del Llibre i de les Biblioteques té com a finalitat principal modernitzar i millorar les biblioteques públiques. El Ministeri ha programat una dotació econòmica de 431 milions d'euros –a executar fins l'any 2014–, que es destinaran al conjunt de biblioteques públiques, en tant que les reconeix com a principal canal de transmissió de la lectura. Aquests diners, a part de l'adquisició de llibres, també s'invertiran en modernitzar les biblioteques i digitalitzar els seus fons. Els càlculs de la dotació estan basats en els índexs recomanats per la UNESCO, que situa entre 1,5 i 2,5 llibres per habitant. En l'actualitat, les biblioteques públiques espanyoles ofereixen una mitjana d'1,25 llibres per habitant.

Tot i l'existència de la LPI, els drets d'autor segueixen estant en continua amenaça

Un bon contracte pot ser la solució

A començament del mes de juny apareixia a la premsa la notícia que el jutjat social de Barcelona havia reconegut com a autors del programa infantil *Los lunnis* a dos treballadors de TVE i que concedia a un d'ells els drets d'explotació de l'obra en l'àmbit literari a partir del juny de l'any vinent. Es tracta de la primera sentència dictada per la via laboral que reconeix l'autoria moral d'un treballador de la cadena i és, per tant, tot un èxit en la defensa dels drets d'autor que pot constituir l'inici d'una via que aportaria noves reclamacions.

Sens dubte, la sentència ha estat considerada en àmbits judicials com una bona notícia pel que fa la situació i el respecte als drets d'autor en aquest país. Es tracta d'un avenç significatiu, però parcial i que posa de manifest que encara queda molt terreny per recórrer perquè la llei s'imposi.

"Els autors estem en inferioritat de condicions, es tracta d'un problema de desigualtat de forces", assenyala Antonio Tello, traductor i secretari adjunt de l'ACEC, que afegeix que "la sentència dictada pel jutjat de Barcelona estableix jurisprudència pel futur reconeixement de les obres per encàrrec, un tipus d'obra pel qual fins a dia d'avui no se'n reconeixia l'autoria, però no es pot dir que

la situació hagi millorat". El nombre de reclamacions via judicial dels drets d'autor ha baixat però, segons Tello, això no significa una millora de les condicions, sinó una major prepotència de les editorials.

En els contractes que s'estableixen per a les obres per encàrrec generalment s'inclouen clàusules de cessió il·limitada dels drets a nivell de temps, idioma, format i manipulació. Es tracta d'un fet que atempta directament contra la filosofia de la LPI.

Això ha motivat que un especialista com Ricard Avilés, advocat i assessor jurídic de l'ACEC, remarqui que un dels factors més importants per tal d'aconseguir que millori la situació dels drets d'autor en aquest país és la bona redacció dels contractes.

"És important fer un bon contracte, estipular bé els royalties, assegurar que en les cessions a tercers es garanteixi que se seguirà cobrant el mateix percentatge per vendes, establir la obligatorietat de lliurament del certificat del tiratge de l'edició per tal que no s'hagi d'esperar un any per saber com es va vendre el llibre...", explica l'advocat (vegeu pàgines 14 i 15).

Hi ha molts factors a controlar. Un altre tema que sovint no es té prou en compte és la estipulació del territori en el qual es realitzaria el judici en cas de conflicte. "Cal especificar la competència judicial de tal manera que si l'autor és de Barcelona, el tribunal també ho sigui; sinó és un autèntic problema per a l'autor haver de desplaçar-se i buscar un advocat en una altra població i anar fins a aquesta ciutat a declarar; només amb aquestes despeses ja perd tot el guany de la reclamació".

Un altre aspecte que també pot suposar un cost massa elevat per a la majoria de reclamacions de drets d'autor, que solen rondar els 2.000 o 3.000 euros, és el del tribunal arbitral. "Tot i que són molt bons, els tribunals arbitral no són recomanables perquè se'ls ha de pagar; són ràpids però també cars, per això no valen la pena", explica Ricard Avilés.

La majoria de queixes que reben els advocats de les associacions professionals de defensa dels autors són degudes a que l'editor no paga els drets. "L'editor petit utilitza els ingressos d'un llibre que es ven

per a pagar les despeses d'un llibre que no es ven i l'autor només pot intentar negociar solucions intermitges perquè la demanda judicial és cara i suposa tancar-se les portes a noves edicions", il·lustra Avilés. Tant és així que alguns autors esperen a jubilar-se per posar-se a reclamar, doncs saben que si reclamen via judicial ja no podran tornar a publicar en la mateixa editorial.

D'altra banda, si hi ha sort i finalment es cobren els drets, els advocats recorden que seria just que el retard en el pagament generés uns interessos. Per aquest motiu els advocats aconsellen estipular en el contracte els interessos pel retard en el pagament.

Per un altre costat, un altre de les demandes dels autors més sol·licitades en els despatxos d'advocats són les corresponents a plagi. Es tracta de casos en què el dret de cita no es respecta i se'n fa un ús equivocat per copiar pàgines senceres. Casos com el de Lucía Etxebarria han adquirit en aquest terreny una notable repercussió en els mitjans.

MOLTS AUTORS SÓN RETICENTS A ANAR ALS TRIBUNALS PER POR A PERDRE CONTRACTES EDITORIALS

Els advocats defensors dels drets d'autor tenen molt clar que la solució a la majoria d'aquests problemes passa per la redacció de contractes curts, de com a màxim cinc anys. La Llei de la Propietat Intel·lectual estableix que la màxima durada d'un contracte són quinze anys, si es paga una quantitat proporcional cada any, i deu anys, si és a tant alçat; però això suposa un greu perill per als autors.

Hi ha molt llibres que, per algun motiu o altre –sovint perquè l'editorial no ha apostat suficientment pel text– no es venen. Davant d'aquesta situació els autors s'han d'esperar 15 anys a poder resoldre el contracte i anar a una altra editorial. Durant tot aquest temps el llibre queda mort i l'autor no hi pot fer res. Per això és molt important reduir la durada del contracte.

Però aconseguir redactar i signar un contracte que vetlli per tots els interessos de l'autor no és fàcil. Per aquest motiu també seria interessant que les administracions autonòmiques fixessin uns tribunals d'arbitratge, tal i com n'hi ha de consum o laborals, per arreglar els conflictes. La via judicial, segons les visions dels experts, segueix sent l'única garantia que assegura el respecte dels drets d'autor.

CEDRO TAMBÉ DEFENSA ELS DRETS D'AUTOR

Una de les missions de CEDRO és la defensa dels drets d'autor per còpia privada dels seus membres. Quan algun establiment realitza fotocòpies de les obres de CEDRO sense l'autorització necessària o superant el límit del 10% de l'obra, l'entitat inicia procediments judicials. A dia d'avui, CEDRO ha activat un total de 783 procediments judicials per reprografia il·lícita i, dels 624 procediments ja finalitzats, ha aconseguit que la majoria d'inculpatos hagin d'indemnitzar els autors i no puguin seguir copiant sense la seva autorització.

Juan Mollá, president de CEDRO, assenyala que la seva intenció és aconseguir en el futur no haver de recórrer a la via judicial. Per aquest motiu, l'entitat va iniciar un canal de conscienciació social sobre la importància d'aquesta qüestió. "Però aquesta és una tasca a llarg termini i, mentrestant, per tal que es respecti la llei, no ens queda més remei que posar-nos en contacte amb les empreses que realitzen pràctiques il·lícites, intentar arribar a un acord amb elles per la via amistosa i, si d'aquesta manera no ho aconseguim, recórrer a una demanda judicial".

En els darrers anys, el nombre de fotocòpies il·lícites ha disminuït i es podria assenyalar que la conscienciació social va pel bon camí però el motiu de la disminució també podria ser un altre. La tecnologia ha posat a l'abast de tothom aparells que permeten la reproducció de les obres i que són de difícil control: internet, els escàners, etc. CEDRO també es preocupa que les empreses abonin als autors i editors la compensació pels aparells de reproducció però l'evolució tecnològica posa nous reptes sobre la taula que encara estan pendents de resoldre.

(mes informació a la pàgina 8)

Entrevista a RICARD AVILÉS, advocat i assessor jurídic de l'ACEC

“La LPI hauria de fixar un percentatge mínim per drets d'autor”

Ricard Avilés (Barcelona, 1951) és advocat, titular del bufet d'advocats Avilés & Roca i assessor jurídic de l'ACEC, entre d'altres. La seva experiència i coneixements en el món dels drets d'autor ve avalada també pel seu anterior càrrec com a vocal de la junta de la Associació Literària i Artística de la Defensa del Dret d'Autors (ALADDA) i per la seva activitat com a membre de l'Association Littéraire et Artistique Internationale (ALAI) i de la comissió jurídica de CEDRO.

Estan augmentant les reclamacions via judicial per part dels escriptors?

No. L'autor reclama poc, excepte en l'àmbit penal, on en els casos de les reclamacions per plagi, aquí sí que reclama més. De fet, diria que les reclamacions dels escriptors han baixat perquè no els agrada reclamar contra una editorial quan les quantitats que reclamen són petites. D'altra banda, els autors que venen molt i que tindrien quantitats més elevades a reclamar, justament són els que no necessiten reclamar.

Perquè tenen una posició de força.

És clar. Quan un autor és conegut, té força davant l'editor i no té problemes. Pels escriptors més desconeguts, en canvi, iniciar una demanda contra l'editorial vol dir posar-s'hi en contra i per tant no n'abunden. Solament en aquells casos en què és molt flagrant o en aquells en què s'ha deixat l'editorial, s'opta per la demanda judicial. Les entitats de gestió, per la seva part, sí que posen moltes més demandes perquè són empreses i tenen mitjans per reclamar els canons.

Tenen més recursos i no corren el perill de signar amb nom i cognom i entrar en una llista negra.

Evidentment. Si ets una persona conflictiva les grans editorials no volen saber res de tu. Especialment si ets

traductor. Els autors tenen més marge d'actuació perquè no se sap si al cap d'un temps les seves vendes pujaran, però els traductors estan molt vigilats. És una pena perquè les bones traduccions s'haurien de valorar més però en el mercat no s'acaba d'apreciar. Els bons traductors estan tractats com si fossin mals traductors i el preu per pàgina que se'ls paga és el mateix. El traductor pot dir que és bo i demanar més que, si posa gaires dificultats, vindrà un altre traductor darrera i no hi tindrà res a fer. Aquest és el problema.

“LES BONES TRADUCCIONS S'HAURIEN DE VALORAR MÉS PERÒ EN EL MERCAT NO S'ACABEN D'APRECIAR”

I els traductors han augmentat les seves demandes?

Jo diria que tampoc. Al principi, des de l'ACEC, en vam posar més perquè havíem de fixar el valor de la remuneració, una remuneració que en principi hauria de ser un 2%, però darrerament ha baixat el volum de les reclamacions, tot i que el 2% difícilment es pagui. Generalment, els percentatges de drets que es paguen als traductors ronden l'1% o el 0,5%. Tanmateix, els traductors prefereixen arribar

a un acord i tenir feina que no pas anar a un pleit. En un judici pots guanyar 1.000 o 2.000 euros però llavors l'editorial ja no et contractarà més. La situació del traductor és especialment difícil.

Què els recomanaria?

Jo els recomanaria insistir, mica en mica, en el tema dels contractes i que les associacions fessin més força en aquest aspecte. Des de l'ACEC s'ha intentat, en diverses ocasions, arribar a acords amb el Gremi d'Editors però el gremi no té un poder sobre les editorials. Es tracta d'un gremi per defensar els seus interessos. Pot ser corretja de transmissió però no pot obligar una editorial concreta a pagar bé els traductors o presentar les liquidacions semestrals...

Creu que es podria forçar la creació d'un interlocutor que aglutinés tots els editors i que els incentivés a seguir la llei?

Em sembla que sí. Tal vegada es podria crear algun organisme amb l'Administració. Tot i que no és fàcil perquè les editorials no tenen interès a fer-ho.

Perquè hi tenen a perdre...

Exacte. Per tant, no és fàcil. En realitat, ara per ara l'única cosa que funciona són les demandes judicials. És trist, però és així. És molt difícil arribar a acords i per això no hi ha més remei que posar demandes. Llavors la gent reacciona. Necessites tenir força per negociar, sinó és molt difícil.

Si no hi ha voluntat per les parts, l'única via que

"ÉS MOLT DIFÍCIL ARRIBAR A ACORDS I PER AIXÒ NO HI HA MÉS REMEI QUE POSAR DEMANDES"

garanteix el compliment d'aquests drets és la judicial. Què es pot fer perquè s'estengui?

Home, la via judicial no és la via ideal d'entrada. El que s'ha de fer primer és revisar el contracte, fer-lo bé. Moltes de les consultes que tenim al despatx són revisions de contractes. Mirem el percentatge estipulat, la cessió a tercers, etc. Per exemple, pel que fa a les cessions, un cas típic són les cessions al Círculo de Lectores, que moltes vegades no es comuniquen a l'autor encara que és una obligació fer-ho. Llavors l'autor negocia amb les editorials i li diuen que li paguen 600 euros per la cessió, tot i que el Círculo probablement en treu un rendiment més gran i que la filosofia de la propietat intel·lectual és que l'autor i el traductor han de tenir un guany proporcional a les vendes.

Així podríem dir que el problema no és que hi hagi un buit legal sinó de compliment de la llei.

Exactament, la LPI és una bona llei el que passa és que hi ha coses que no les toca i aquí és on vénen els problemes. Per exemple, la qüestió del percentatge. La llei no fixa quin és el percentatge mínim per autor i traductor i crec que s'hauria d'haver definit. És molt fàcil dir que és un tema entre les parts, però això és una mentalitat del Manchester del segle XIX. Per alguna cosa hi ha un salari mínim interprofessional. D'altra banda, crec que els autors haurien de poder pledejar de manera gratuïta perquè estan indefensos davant de les editorials. Ara mateix, si vols acudir a la justícia de forma gratuïta has d'anar a un advocat d'ofici i aquest advocat pot ser que no sigui especialista en drets d'autor i no conegui el tema.

Creu que l'Administració hi estaria d'acord?

És difícil que l'Estat decideixi que els autors tinguin una justícia gratuïta però potser es podria fer un llistat d'advocats d'ofici experts en propietat intel·lectual, tal i com hi ha llistats d'advocats i economistes experts en dret concursal. Una altra via seria la creació d'un tribunal arbitral que animés i fes una certa pressió sobre les editorials perquè busquessin acords. Els autors i els traductors estan molt necessitats d'aquesta ajuda.

Finalitza la primera fase de la reforma de la biblioteca

La joia de l'Ateneu

El passat 13 de juliol es va inaugurar la primera part de les reformes de la biblioteca de l'Ateneu Barcelonès. Amb aquest motiu, l'artista Frederic Amat ha pintat un gran mural, de 25 metres quadrats, que s'ha penjat a l'entrada del centre. La reobertura de les instal·lacions se situa a la meitat d'un camí que ha de portar a la biblioteca de l'Ateneu al bell mig de la societat i la cultura de la informació.

Actualment, la biblioteca de l'Ateneu Barcelonès és la primera biblioteca privada de Catalunya, tant per nombre de volums com per la importància dels seus fons. Hi alberga al voltant dels 250.000 documents, a més d'importants col·leccions periodístiques i un arxiu que compendia bona part de la cultura catalana moderna. D'entre les seves col·leccions, cal destacar llibres antics dels segles XVI, XVII, XVIII, edicions de bibliòfil; fons especials de manuscrits, incunables, gravats, mapes, plànols, fotografies i ex-libris; llibres de col·leccions internacionals relacionats amb el Romanticisme i el Modernisme; i llibres originals de la Revolució Francesa. A les seves sales hi han treballat il·lustres

escriptors, des de Josep Carner fins a Josep Pla passant per Josep Maria de Sagarra.

Aquesta gran aventura cultural va començar l'any 1872, quan es va inaugurar l'Ateneu Barcelonès a partir de la fusió de l'Ateneu Catalán i del Casino Mercantil Barcelonès, les sales de lectura de les quals van formar la biblioteca de l'Ateneu. A partir d'aquell moment, l'evolució de la biblioteca va quedar inevitablement lligada a la de l'Ateneu.

El 1906 l'Ateneu es va traslladar a la seva seu actual, al carrer Canuda 6, a l'antic Palau del Baró de Sabassona, i la biblioteca es va situar a la planta noble. L'Ateneu va ser un dels centres de la cultura i la política de la burgesia catalana de l'últim terç del segle XIX i fins al començament de la Guerra Civil, amb presidents de renom en l'àmbit cultural com Àngel Guimerà, Lluís Domènech i Montaner o Pompeu Fabra. La biblioteca va ser testimoni de primer ordre del Romanticisme i la Renaixença. Durant aquests anys d'esplendor, a l'Ateneu es van impartir classes universitàries i es va formar la major part del fons bibliotecari, gràcies als donatius particulars. Les

seves prestatgeries van rebre publicacions estrangeres exclusives, que no rebia cap altra institució, i va adquirir un valiosíssim fons patrimonial.

Va ser una etapa molt fructífera en relacions amb altres institucions capdavanteres de la societat i la cultura civils catalanes, que es va avalar amb un constant intercanvi de material candent de l'època vinculat als moviments literaris de finals del segle XIX. Això ha permès que malgrat la desaparició d'algunes d'aquestes institucions s'hagin pogut conservar les obres, la majoria de les quals estan a la biblioteca de l'Ateneu. El centre, mentre no aparegueren les primeres biblioteques públiques, va ser la veritable biblioteca de Barcelona.

La Guerra Civil, primer, i la dictadura, després, van paraitzar totes les activitats de l'Ateneu. Durant la guerra, la biblioteca esdevingué pública sota el control de la direcció del Servei de Biblioteques Populars. El centre, un emblema de la catalanitat, va ser confiscat per les autoritats franquistes, que van nomenar un president falangista i, fins i tot, van idear un indret que anomenaren "l'infern", on van amagar les obres prohibides pel règim.

A partir dels anys setanta, s'inicia la recuperació del fons literari i s'intenta tornar a situar a l'Ateneu i a la seva biblioteca en el centre de la cultura catalana, però aquest cop l'objectiu no es va assolir. L'Ateneu i la biblioteca van viure etapes d'alts i baixos, on la seva funció va ser més de caire representatiu i de plataforma política que de centre cultural. Als anys vuitanta, la biblioteca, degut als seus amplis horaris, es va convertir en una aula d'estudi per a molts estudiants. L'any 2003, la nova junta, presidida per Oriol Bohigas, es va comprometre a portar a terme un programa de renovació de la biblioteca i adaptar-la a la societat de la informació.

En l'actualitat, la biblioteca de l'Ateneu Barcelonès es troba en un moment d'*impasse*, a meitat de les obres per l'acondicionament patrimonial, i en un procés d'obertura, de pas d'un centre de difícil evolució a una biblioteca per als socis de l'Ateneu i cada vegada més pública, on el seu catàleg es pot consultar tant presencialment com a Internet. Si tot surt tal com s'espera, la biblioteca pretèn ser una referència en el sistema de lectura de Catalunya, i un exemple com a centre patrimonial, alhora que adaptat a les necessitats i els cànons de la societat de la informació.

AL SERVEI DELS LECTORS I DE LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ

La porta dels lectors, el títol del mural regalat per Frederic Amat, celebra la culminació de la primera fase de les reformes, que van començar al juliol del 2006 i es preveu que finalitzin el 2008. Els objectius d'aquestes reformes abasten tots els àmbits:

1. Recuperació i acondicionament del fons patrimonial. La seva missió principal és l'automatització completa d'un catàleg que abans es consultava manualment i que ara té introduïts aproximadament 80.000 documents d'un total de 250.000 i que està integrat al Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya (CCUC).
2. Millorar la qualitat de servei als socis gràcies a un centre confortable i adaptat a les tecnologies de la informació.
 - a) Un centre confortable resultat de les reformes actuals que, entre d'altres coses, estan rehabilitant els espais, redistribuint les sales, restaurant pintures i acondicionant els espais a les normatives sobre incendis, i que aspiren a garantir la seva conservació.
 - b) Un centre adaptat a les tecnologies de la informació, que ha passat de tenir un ordinador només per consultar el catàleg a vuit terminals connectades a Internet i a convertir la biblioteca en espai wifi; la digitalització del catàleg i consulta en xarxa; l'automatització dels processos de treball, com el préstec i la renovació de documents; l'acord amb Google per a digitalitzar tots els llibres lliures de drets de reproducció (que suposen uns 60.000 volums).
3. Nous serveis als usuaris: agrupació de documents per temes d'interès i adquisició de nous fons.
4. Millorar la política de compres, a partir no només de les estratègies de la direcció, sinó també dels gustos i les necessitats dels usuaris.
5. Especialitzar-se en informació del segle XIX i primer terç del XX, a part de mantenir la seva vessant generalista, on destaca la branca de ciències socials (història de la cultura, política i literatura).

Juan Mollá, nou president de CEDRO

L'escriptor i advocat Juan Mollá ha estat elegit de nou president de CEDRO per la Junta Directiva de l'entitat, de la qual en forma part Montserrat Conill en representació de l'ACEC. Mollá substitueix l'editor Josep Maria Puig de la Bellacasa, que ha ocupat el càrrec els darrers quatre anys i que ara és vicepresident.

FOTO: FERNANDO MORENO

Juan Mollá és membre de CEDRO des de la seva creació i ja havia estat president en una etapa anterior, de 1999 a 2003. A més, també és el president de l'Asociación Colegial de Escritores (ACE) i president electe de l'Associació Literària i Artística per a la Defensa dels Drets d'Autor (ALADDA), on substituirà l'advocat Pau Miserachs.

PORCEL, RIVIÈRE, BERTINI I MENDOZA, PREMIATS

Els premis als associats de l'ACEC es multipliquen darrerament. En els últims mesos, quatre membres de l'Associació han recollit diverses distincions a la seva trajectòria o obra.

Baltasar Porcel ha estat guardonat amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes a la seva prolífica trajectòria literària. El guardó va ser concedit en la mateixa setmana en què unes jornades literàries analitzaven la transcendència de la seva obra, amb motiu del seu 70 aniversari.

Margarita Rivièrie va ser distingida el passat mes de maig amb el Premi a la Trajectòria Europeïsta, que concedeix l'Associació de Periodistes Europeus de Catalunya i el Patronat Català Pro-Europa "pel rigor, entusiasme i sensibilitat amb els que ha explicat el projecte de construcció de la UE".

Eduardo Mendoza, per la seva part, ha guanyat el sisè premi Fundación José Manuel Lara Hernández per la seva obra *Mauricio o las elecciones primarias*, un guardó impulsat per dotze editorials per a premiar la millor novel·la de l'any.

Per últim, Dante Bertini és l'autor dels textos del còmic d'Ed, *Lo ser, flotando con pies de plomo*, que ha rebut un dels premis Junceda que concedeix l'Associació Professional d'Il·lustradors de Catalunya. En l'anterior edició dels Junceda es va premiar un còmic amb text d'un altre membre de l'ACEC, Andreu Martín.

Eduardo Pons Prades, en el record

Eduard Pons Prades, escriptor associat a l'ACEC, historiador i combatent anarquista que va lluitar per la República durant la guerra civil i contra els nazis a França, va morir el passat 28 de maig, als 87 anys, a l'hospital de Sant Pau de Barcelona a causa d'una greu malaltia.

Pons Prades va ser membre fundador de l'editorial Alfaguara, a més de col·laborar en diverses publicacions periòdiques com *El Correo Catalán*, *El Diario de Barcelona* i les revistes literàries *Ínsula*, *Letras* i *Índice de Artes*.

Entre la seva obra literària destaquen *La vengança*, *Los que sí hicimos la guerra*, *Un soldado de la República*, *Crónica negra de la transición española 1976-85*, *Las guerras de los niños republicanos 1936-1995* i *Republicanos españoles en la Segunda Guerra Mundial*, de notable èxit editorial.

Prades va néixer a Barcelona el 1920. El 1937 es va allistar a l'exèrcit republicà –un fet que va marcar la seva vida d'una manera intensa– i va combatre a Madrid, al Segre i a l'Ebre. Va ser ferit a Barcelona el 1938 i, posteriorment, va passar a França, d'on va tornar a Espanya l'any 1964.

Prades va néixer a Barcelona el 1920. El 1937 es va allistar a l'exèrcit republicà –un fet que va marcar la seva vida d'una manera intensa– i va combatre a Madrid, al Segre i a l'Ebre. Va ser ferit a Barcelona el 1938 i, posteriorment, va passar a França, d'on va tornar a Espanya l'any 1964.

Els autors de CEDRO reben més de mil ajuts en prestacions

Durant els primers sis mesos de l'any, els autors de CEDRO han rebut un total de 1.050 prestacions per a l'adquisició o contractació de materials i tractaments sociosanitaris: ulleres o lents de contacte graduades, audífons, material ortopèdic, cirurgia ocular, tractaments dentals i d'altres no coberts per la sanitat pública.

La prestació que ofereix CEDRO consisteix en l'abonament del 75% de les factures d'aquests productes i serveis, fins un màxim de 600 euros anuals. A hores d'ara, les ajudes més sol·licitades han estat les destinades a finançar l'adquisició de material òptic i les concedides a pagar tractament dentals. Si voleu més informació, podeu adreçar-vos a: www.cedro.org/asociadosprestacion.asp

NEIX EL PREMI RAMON LLULL A UNA TRADUCCIÓ AL CATALÀ

L'Institut Ramon Llull (IRL) ha creat un nou premi anual que reconeixerà la millor traducció al català d'una obra estrangera. El nou guardó es començarà a entregar l'any que ve i encara no se saben ni el seu nom ni la seva dotació econòmica. El director de l'IRL, Josep Bargalló, va anunciar aquesta novetat en l'acte de lliurament del Premi Internacional Ramon Llull a Alan Yates.

El Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO), l'Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya (ACEC) i el Gremi d'Editors de Catalunya, convoquen:

X Premi de Traducció Ángel Crespo

L'obra de traducció d'Ángel Crespo (1926-1995), reconeguda amb nombrosos premis, s'ha centrat en les literatures romàniques, especialment en la poesia, que ha traduït del retoromànic, l'aragonès, l'italià, el català, el francès i el portuguès.

BASES

1. Els anys parells, aquest premi serà atorgat a la traducció al castellà d'una obra literària publicada a Catalunya durant els dos anys anteriors a la convocatòria del premi. Els anys senars, a la traducció al castellà d'una obra d'assaig, de pensament o de caràcter científicotècnic, publicada a Catalunya durant els dos anys anteriors a la convocatòria del premi.

2. En la convocatòria d'enguany, podrà optar al premi tota traducció al castellà d'una obra d'assaig, de pensament o de caràcter científicotècnic publicada a Catalunya entre l'1 de gener de 2005 i el 31 de desembre de 2006.

3. La llengua d'origen de la traducció pot ser qualsevol de les llengües modernes europees, a més del llatí i el grec clàssic.

4. De les traduccions que optin al premi, cal presentar-ne dos exemplars, juntament amb l'original corresponent, a la Secretaria de l'ACEC, Canuda 6 (Ateneu Barcelonès), 08002 Barcelona, dirigits al Secretari del Jurat del X Premi de Traducció Ángel Crespo. El termini de presentació per a aquesta convocatòria acaba el 24 de setembre de 2007.

5. El jurat estarà compost de cinc membres com a màxim –tres dels quals hauran de ser professors d'alguna de les Facultats de Traducció de la Universitat Autònoma de Barcelona, de la Universitat Pompeu Fabra o de la Universitat de Vic–, així com d'un secretari sense vot en representació de les entitats organitzadores. El jurat té dret de fer consultes a tots els especialistes que consideri necessaris.

6. La resolució del jurat es farà pública durant la primera quinzena del mes de novembre del 2007.

7. La dotació del X Premi de Traducció Ángel Crespo és de 12.000 euros.

Anteriors premiats

Carlos Vitale: IX Premi de Traducció Ángel Crespo (2006), per la seva traducció *Las ocasiones*, d'Eugenio Montale, editorial Igitur.

Olivia de Miguel: VIII Premi de Traducció Ángel Crespo (2005), per la seva traducció *Autobiografía*, de G. K. Chesterton editorial Acanalado.

Adan Kovacsics: VII Premi de Traducció Ángel Crespo (2004), per la seva traducció *El distrito de Sinistra*, d'Adam Bodor, editorial Acanalado.

Anne-Hélène Suárez-Girard: VI Premi de Traducció Ángel Crespo (2003), per la seva traducció *Historia del pensamiento chino*, d'Anne Cheng, Edicions Bellaterra, S.L.

Javier Albiñana Serain: V Premi de Traducció Ángel Crespo (2002), per la seva traducció *Pasión fija*, de Philippe Sollers, editorial Seix Barral.

Juan Luis Vermal: IV Premi de Traducció Ángel Crespo (2001), per la seva traducció *Nietzsche*, de Martín Heidegger, editorial Destino.

Carmen Martín Gaité: III Premi de Traducció Ángel Crespo (2000), per la seva traducció *Jane Eyre*, de Charlotte Bronte, editorial Alba.

Andrés Sánchez Pascual: II Premi de Traducció Ángel Crespo (1999) per la seva traducció *El libro del reloj de arena*, d'Ernst Jünger, editorial Tusquets.

Carlos Manzano: I Premi de Traducció Ángel Crespo (1998), per la seva traducció *Guignol's Band*, de Louis-Ferdinand Céline, editorial Lumen.

Premis en llengua catalana

XXVIII Premis de Calldetenes Armand Quintana

Modalitat: Narrativa

Convoca: Ajuntament de Calldetenes

Lliurament dels treballs i informació:

Ajuntament de Calldetenes

Pl. de l'Onze de Setembre, s/n. 08519 Calldetenes

Tel 93 886 31 05

Dotació: 2.500 euros i publicació de l'obra guanyadora per Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Termini de presentació: 3 d'agost de 2007

Extensió: de 85 a 100 folis

XII Premi de Poesia Màrius Torres

Modalitat: Poesia

Convoca: Institut Municipal d'Acció Cultural de

l'Ajuntament de Lleida i la Fundació Pública

Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida

Lliurament dels treballs i informació:

Registre General de l'IMAC

Av. de Blondel, 64. 25002 Lleida

Tel 973 70 03 94

<http://paeria.cat/cultura/index.html>

Dotació: 6.000 euros i edició de l'obra premiada per Pagès Editors

Termini de presentació: 14 de setembre de 2007

Extensió: l'habitual en un volum de poesia

XI Premi Néstor Luján de Novel·la Històrica

Modalitat: Narrativa

Convoca: Columna Edicions

Lliurament dels treballs i informació:

Columna Edicions

C. del Peu de la Creu, 4. 08001 Barcelona

Tel. 93 505 70 63

Dotació: 6.000 euros i publicació de l'obra

Termini de presentació: 3 de setembre de 2007

Extensió: mínima de 150 fulls

XXII Premi Benvingut Oliver de Narrativa Vila de Catarroja

Modalitat: Narrativa

Convoca: Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Catarroja

Lliurament dels treballs i informació:

Ajuntament de Catarroja

Av. del Camí Reial, 22. 46470 Catarroja

Tel. 96 126 13 01

Dotació: 4.500 euros i publicació de l'obra guardonada per Perifèric Edicions

Termini de presentació: 31 d'agost de 2007

Extensió: mínima de 100 fulls

TCHA

V Premi Sant Celoni de Poesia

Modalitat: Poesia

Convoca: Ajuntament de Sant Celoni

Lliurament dels treballs i informació:

Biblioteca de Sant Celoni L'Escorxador

Pg. de la Rectoria Vella, 10. 08470 Sant Celoni

Tel. 93 867 33 13

Dotació: 2.000 euros i publicació de l'obra guardonada per Viena Edicions

Termini de presentació: 15 de setembre de 2007

Extensió: l'habitual en un llibre de poesia

XXIII Premi de Poesia Miquel Martí i Pol de Roda de Ter 2007

Modalitat: Poesia

Convoca: Ajuntament de Roda de Ter

Lliurament dels treballs i informació:

Ajuntament de Roda de Ter

Pl. Major, 4

08510 Roda de Ter

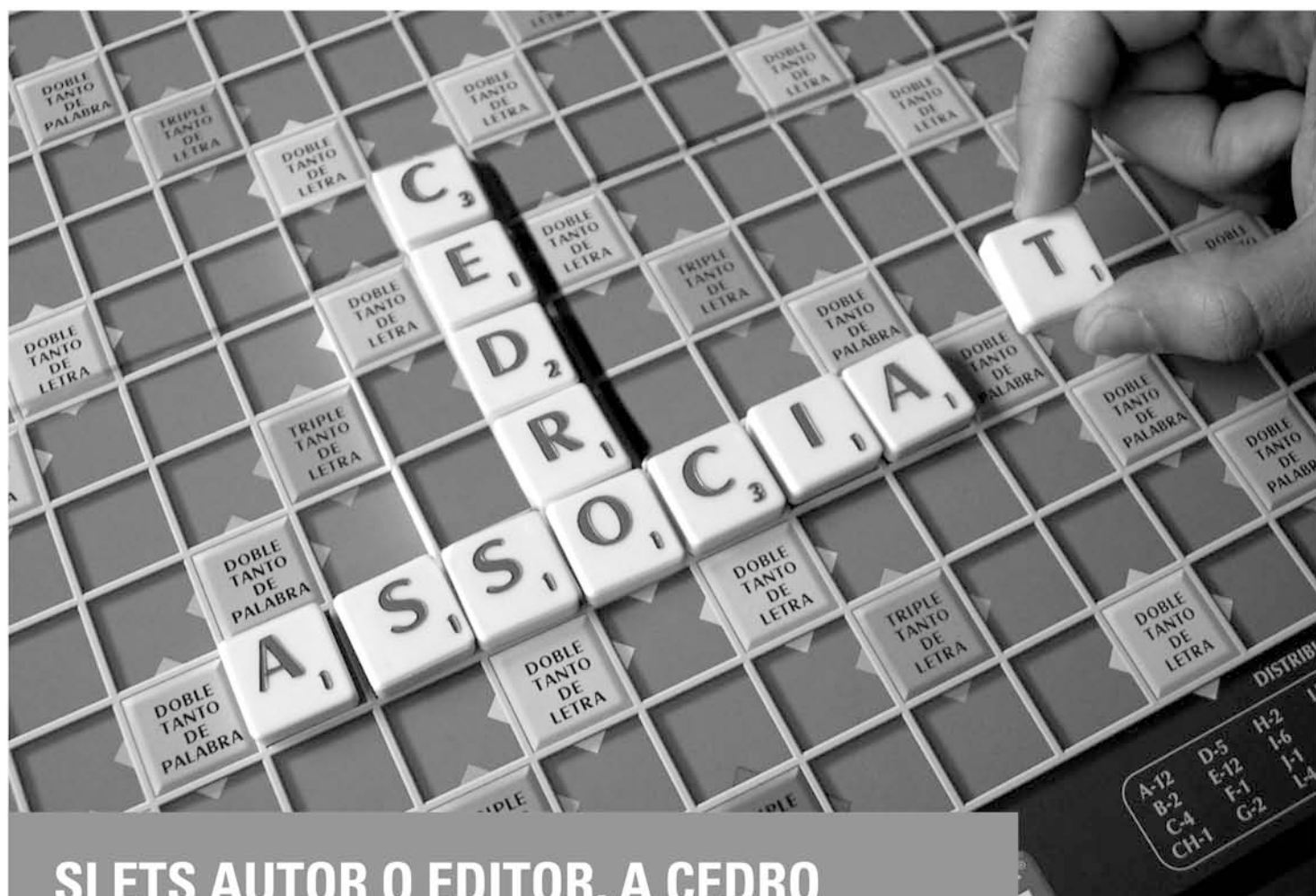
Tel. 93 850 00 75

www.rodadeter.cat/cultura/premisliteraris.php

Dotació: 1.200 euros

Termini de presentació: 20 de setembre de 2007

Extensió: l'habitual en un volum de poesia

SI ETS AUTOR O EDITOR, A CEDRO LES TEVES PARAULES VALEN MÉS

CEDRO és l'associació que **gestiona col·lectivament els drets de reproducció d'escriptors, autors i editors**. Et posem a l'abast tots els nostres recursos perquè les teves paraules tinguin el valor que es mereixen. **Associa't:**

- ✔ Cada any rebràs els **drets econòmics** que et corresponen per la còpia de les teves obres.
- ✔ Et beneficiaràs de **multitud serveis** que posem a la teva disposició.
- ✔ Sense haver de pagar quotes ni desemborsar cap quantitat.

MÉS INFORMACIÓ

www.cedro.org

91 702 19 39

93 272 04 45

socios@cedro.org

cedrocat@cedro.org

CEDRO

CENTRO ESPAÑOL DE DERECHOS
REPROGRÁFICOS

Relació de llibres i revistes ingressades en l'entitat

LLIBRES

Maribel Álvarez López-Vega. *Los dos miraban el reloj.* Septem ediciones, febrer 2007. Oviedo.

Miguel Argaya. *La ciudad el deshielo la palabra. Poesía completa.* Devenir/Poesía, abril 2007. Madrid.

Juan Arnau. *Antropología del budismo.* Editorial Kairós, maig 2007. Barcelona.

Héctor Bianciotti. *La nostalgia de la Casa de Dios.* Traduïda del francès per Ernesto Schoo. Tusquets Editores, juny 2007. Barcelona

Joaquín Callabed. *De Saint Germain a Montmatre.* Libros Certeza, desembre 2006. Zaragoza.

Marga Clark. *El olor de tu nombre.* Huerga y Fierro Editores, maig 2007. Madrid.

Ángel García López. *Última luna.* Selecció de poemes. Edició a càrrec de Gonzalo Escarpa. Centro de Poesía José Hierro, col·lecció Homenajes, 2007. Getafe, Madrid.

Rodolfo Häsler. *Cabeza de Ébano.* Pròleg de José Viñas. Igitur Poesía, març 2007. Montblanc.

Edgard Jay Epstein. *La gran ilusión. Dinero y poder en Hollywood.* Traducció de l'anglès de Jordi Beltrán Ferrer. Tusquets Editores. Colección Ensayo, juny 2007. Barcelona.

Juan José Laz. *La poesía durante la transición y la generación de la democracia.* Devenir/Ensayo, març 2007. Madrid.

Teresa Rita Lopes. *Los genios del tedio.* Selecció, traducció del portuguès i pròleg de Catherine Dumas. Le fleuve et l'écho éditions de la différence. 2006. París.

Juan C. López Cantos. *El hogar de los animales ADA.* Pròleg de Bernardo Cuesta Beltrán. Devenir/Poesía. juny 2007. Madrid.

Yaiza Martínez. *El olor de tu nombre.* Devenir/Poesía, maig 2007. Madrid.

Luis Moliner. *Respirar. La palabra poética de Antonio Colinas.* Devenir/Ensayo, juny 2007. Madrid.

Jacinta Negueruela. *Un arte presencial de Yves Bonnefoy a Miquel Barceló.* Pròleg d'Elena Real. Devenir/el otro, març, 2007. Madrid,

Manuel Padorno. *Edenia.* Tusquets Editores. (Marginales) Nuevos textos sagrados, juny 2007. Barcelona.

Miquel de Palol. *Aire pàl·lid/Palimpsests.* Columna, juny 2007. Barcelona.

Voltant per Mèxic des de Catalunya. Diversos autors. Associació d'Escriptors Tirant lo Blanc de Catalunya, desembre 2006. Barcelona

Joaquim Pisa. *Todos los blancos son feos.* Ediciones Atlantis, novembre 2006. Madrid.

Carmen Plaza. *Escuela elemental.* Editorial Comte d'Auré, abril 2007. Barcelona.

Alberto Tugues. *El espía del ramo marchito.* Pròleg de Valérie Tasso. Dibuixos d'Antonio Beneyto. Emboscall, febrer 2007. Vic, Barcelona.

Roy Sorensen. *Breve historia de la paradoja. La filosofía y los laberintos de la mente.* Traducció de l'anglès d'Alberto E. Álvarez i Rocío Orsi. Tusquets Editores, Assaig, maig 2007. Barcelona.

Inmaculada Sánchez Alarcón. *Pasos en el aire.* Devenir/Poesía abril 2007. Madrid.

REVISTAS

QUADERNS DE L'INSTITUT. Sumari: Cicle de conferències 2006. Feminismes. Marta Birulés: Les dones en la història contemporània de Catalunya. Montserrat Duch: Marcar les diferències. Número 10, Barcelona, maig 2007.

TRAMA & TEXTURAS. Sumari: Roger Chartier: Librerías y librerías. Alberto Manguel: Autorretrato de un lector. Christopher Maclehorse: La mirada de un editor. Número 1, desembre 2006.

ACTA. Sumari: Adolfo Toledano Gasca: Cajal: un nobel, una obra científica y una revolución en la historia de la medicina. Ramón Jesús Millán Tejedor. Grid Computing. Javier Picón Casas: Aproximación a la tecnología en la Antigüedad Clásica. Número 43, 2007.

QUÉ LEER. Sumari: Lecturas de verano. Tras la pista de los dinosaurios. Promoción 2007: Mallo, Boschy Salmón, las sorpresas del año. Recuerdos del Che. Hablamos con Chabon. Número 123, especial estiu 2007.

NEXUS. Sumari: La música contemporània: nous reptes a Catalunya i Europa. Frank Madlener: El lloc i la seva forma. Jorge de Persia: La generació oculta. David Albet: Entrevista amb Josep Pons. Número 37, Barcelona 2007.

HEMEROTECA 70

Los españoles apuestan por bajar los precios para luchar contra la piratería

(...) Fotocopiar y escanear libros es, para un 41,3%, un comportamiento que puede entenderse como piratería, que, además, es desaprobado por el 38,5% de los encuestados, pero aprobado por el 35,8%, según el último barómetro del CIS, que indica que, mayoritariamente, en concreto el 70,9% de los españoles, apoya una política de subvención económica de la cultura.

Efe

El Mundo, 3 de maig de 2007

25 países ejercen la censura en Internet

Más de mil millones de personas usan cada día Internet para comunicarse y buscar información. Decenas de gobiernos buscan, mientras, la manera de controlarlos. (...) 25 países –entre ellos, Irán, China y Corea del Sur– ejercen la censura de webs con contenidos políticos o sociales *peligrosos*, e impiden el acceso a aplicaciones como YouTube o Google Maps. Además, sus métodos de censura están sofisticándose en muchos casos gracias a la colaboración de empresas occidentales. (...)

Patricia Fernández de Lis

El País, 18 de maig de 2007

El índice de lectura en España alcanza el 56%

El porcentaje de lectores en España alcanzó al 56% de la población mayor de 14 años en el primer trimestre del 2007. De este porcentaje, el 41,4% se considera lector frecuente y el 14,6% dice ser lector ocasional. Éstas son algunas de las conclusiones del *Barómetro de Hábitos de Lectura y Compra de Libros* elaborado por Conecta Research Consulting para la Federación de Gremios de Editores de España (FGEE) con el patrocinio de la Dirección General del Libro, Archivos y Bibliotecas del Ministerio de Cultura. (...) Otros datos extraídos de este informe señalan que el 44% de la población se confiesa no lectora y, de ellos el 28% asegura que no lee nunca. En cuanto a la tipología del lector, mujeres, jóvenes y estudiantes siguen siendo los mayores lectores. Por sexo, el índice de mujeres lectoras es ligeramente superior a la media nacional (56,3%) y más alto que el de los hombres (55,3%). Como dato curioso, los hombres sólo superan a las mujeres en la franja de edad de más de 65 años (40,10% frente a

26,40%) y las diferencias más acusadas por sexo se dan entre los más jóvenes, de 14 a 24 años, donde el porcentaje de lectoras supera el de lectores en casi diez puntos (78,20% frente a 68,40%). (...)

Redacción

DeLibros, juny de 2007

¡Atrevéos a leer!

Mañana, la Unión de Editoriales Universitarias Españolas (UNE) celebra en la Feria del Libro de Madrid una mesa redonda sobre “La promoción de la lectura en la Universidad las últimas décadas”. Un asunto trascendente porque, aunque el número de estudiantes universitarios se ha multiplicado en los últimos treinta años, los índices de la lectura siguen sin crecer en la misma proporción. Por no mencionar el notable esfuerzo de las 52 Universidades reunidas en la UNE en la selección de nuevos títulos para acabar con el prejuicio de que sólo editaban obras para engordar currículos. Según los últimos datos, en el pasado ejercicio se vendieron 2.296.449 libros, por los que facturaron 28.819.637 euros (un 30,2% más que en 2000). Catedráticos, bibliotecarios y responsables de los servicios de publicaciones universitarios toman la palabra y encienden el debate. (...)

Redacció

El Cultural-El Mundo, 7 de juny de 2007

La exportación de libros crece un 23%

Las exportaciones de libros españoles en el 2006 superaron los 557 millones de euros, un 23% más que el año anterior, según un informe de la Federación Española de Cámaras del Libro. Un incremento que se justifica en parte por la inclusión de las aportaciones de otras asociaciones gremiales, sin las que el aumento de las exportaciones se situaría en un 15%. La novedad es el espectacular crecimiento en Brasil, cuyas exportaciones se incrementan un 170% frente al 2005.

Miguel Ángel Trenas

La Vanguardia, 4 de juliol de 2007

Bogotá debate desde hoy los grandes retos de la industria editorial en español

(...) La importancia del peso económico del sector editorial español se traduce, por ejemplo, en su aportación al PIB, que representó el 1,2% en 2006. (...) El total de títulos editados en 2006 en España fue de 68.930, de los que el 51,3% fueron novedades o primeras ediciones y el resto, reediciones o reim-

presiones, y la tirada media por título fue de 4.905 ejemplares, 286 más que la media del año anterior, lo que refleja la buena marcha del sector como activo cultural y como valor económico creciente. (...)

En España, la industria editorial mueve anualmente cerca de 4.000 millones de pesetas y da empleo, directo o indirecto, a más de 30.000 personas. Las 776 empresas editoriales agrupadas en la Federación de Gremios representan, además, el 95% del sector aproximadamente, el cual editó durante 2006 más de 338 millones de libros, lo que significa que las editoriales sacaron al mercado, cada día laborable, más de un millón de libros. (...)

P. Ortega Bargaño

El Mundo, 27 de juny de 2007

Els llibres en espanyol tripliquen el seu mercat als Estats Units

(...) Els Estats Units s'han convertit per als editors espanyols en el segon mercat d'exportació de literatura en espanyol (no traduïda) a Amèrica. I el fenomen s'ha confirmat els quatre primers mesos de l'any, quan les xifres de venda ja han arribat al total del que es va recaptar els 12 mesos del 2006, 25 milions d'euros.

Les perspectives que els números segueixin creixent en un país en què més de 40 milions d'hispanos conformen la minoria demogràfica més important donen peu al optimisme. I aquesta és la sensació que destil·len els representants de les editorials i institucions culturals i comercials que han participat aquest cap de setmana a Nova York en la Book Expo America, la principal fira del llibre dels Estats Units, on la presència espanyola ha batut la seva marca. (...)

Idoia Noaín

El Periódico de Catalunya, 4 de juny de 2007

El clúster empresarial refuerza la edición en Catalunya

La edición en Catalunya, tanto en catalán como en castellano, representa actualmente porcentajes en torno al 50% en prácticamente todos los indicadores. Tanto en números de empresas, como en títulos y ejemplares editados y vendidos, como en facturación, las ediciones catalanas se refuerzan año tras año.

Un estudio realizado por la Associació d'Editors en Llengua Catalana apunta a que, entre 2001 y 2005, el número de títulos editados en Catalunya se incrementó un 19,8%, alcanzando los 30.710 títulos (un 44,1% del total). En cuanto a ejempla-

res editados desde el territorio catalán, en 2005 la cifra fue de 165,98 millones, un 51,6% del total y un 53,8% más que en 2001. La facturación total de las ventas de libros en Catalunya alcanzó en 2005, los 1.569,31 millones de euros, un 53,5% del total de España y un 8,6% superior al año 2001. (...)

Teresa Ferreirós

Expansión, 23 de maig de 2007

Los libreros alertan de la pérdida de cuota de mercado de las librerías independientes

Los libreros han alertado este jueves de la pérdida de cuota de mercado de las librerías independientes. En el *Observatorio de la Librería 2006*, un estudio de la Confederación Española de Gremios y Asociaciones de Libreros (CEGAL) presentado este jueves, se desvela que las ventas de libros de los establecimientos independientes, que no incluyen a los grandes almacenes ni a las grandes superficies especializadas en ocio y cultura, han descendido en los últimos años.

Concretamente, el valor de las ventas de las librerías grandes disminuyó 173.000 euros, el de las medianas-grandes 49.000 euros y las medianas-pequeñas 25.000 euros. Los libreros señalan que esta pérdida de cuota de mercado revela una tendencia de decrecimiento del promedio de las ventas anuales en libros.

(...) El informe, que se ha centrado en una muestra de 629 librerías de toda España, mostró que existe un claro predominio de las librerías generales, sobre todo en el caso de las pequeñas, donde representa un 52,20% del total. Por otra lado, un 26,9% son especializadas, mientras que un 24,5% son generales con especialización.

Europa Press

ADN, 8 de juny de 2007

Entrevista a Yves Bonnefoy, poeta

(...) "Y si la poesía parece ausente de nuestra sociedad, es sobre todo, porque el sistema educativo ya no quiere darle un lugar, o más bien porque da de ella una imagen falsa, pobre. Pero nosotros no dejaremos de ir a beber a la fuente. (...)

Más que la poesía haya desaparecido, se ha trasladado a otros ámbitos que no son textos escritos, los cuales son difíciles de leer por mucha gente en una sociedad sub-educada, que a menudo no dispone de todas las riquezas y de todos los poderes del lenguaje". (...)

Josep Massot i Óscar Caballero

La Vanguardia, 10 de juny de 2007

'Bestsellerizarse' o morir

José Ángel Mañas

El País, 11 de maig de 2007

(...) El declive de la cultura literaria parece incuestionable. ¿Los responsables más directos?. Por una parte la dura competencia que le hacen al libro las nuevas tecnologías en lo que a ocio se refiere (yo mismo, de haber nacido veinte años después, habría pasado más horas con la X-Box y menos con Edgar Rice Burroughs). Por otra, la propia industria editorial. No es que me parezcan exigibles las tiradas de 100.000 ejemplares de Musil o de Joyce: me aburren soberanamente. Pero las de tres millones de Dan Brown tampoco parecen imprescindibles más allá de una lógica exclusivamente mercantil. Sin desprecio por la pecunia, creo que el ciudadano consume en buena medida la cultura que le dan, y que se le puede educar y de hecho se le educa desde los escaparates. (...)

¿Significa ello que la literatura se está extinguiendo? Sólo si se deletrea con mayúsculas. Porque, pese al declive de la cultura escrita, resulta que en el mundo se editan y se venden más libros que nunca, y también es mayor que nunca el número de escritores que se pueden dedicar profesionalmente a ello. Eso tendría que ser un motivo para la alegría. Pero lo cierto, repito, es que el número no implica diversidad y que lo que se está produciendo es una progresiva *bestsellerización* del sector. (...)

Autors i biblioteques

Emili Teixidor

Avui - Cultura, 10 de maig de 2007

(...) Per què els autors de ficció i de no-ficció, com es diu ara, han de cedir els seus drets gratuïtament a les institucions oficials, si no ho fan les immobiliàries constructores de les biblioteques, ni els arquitectes, ni els vidriers? I ni tan sols el productors de vídeos que es protegeixen amb una prohibició expressa de projecció de les cintes o CD's en auditoris públics? Pensem que els pobres poetes, els escriptors i els investigadors que ens ofereixen els seus treballs escrits viuen de l'aire i han de sentir-se compensats només amb el seu do, sense que la societat hagi de fer res per agrair-los d'alguna manera la seva aportació a la millora cultural del país? (...)

Per què hem de pagar per la musiqueta que sentim en qualsevol bar i no pel llibre que agafem de la biblioteca? I sobretot, si tots estem obligats a complir la llei, per què no compleixen aquesta?

Cànon i demagògia

Ignasi Riera

Avui, 27 de juny de 2007

L'aplicació, exigida per sentència del Tribunal de Justícia de la UE, del cànon pel préstec de llibres a les biblioteques públiques està estimulant reaccions carregades de missatges falsos i/o demagògics. Llegim parers com ara: "Una norma netament ideològica l'única explicació de la qual és l'intent irracional de portar la privatització dels serveis públics fins a les darreres conseqüències". Blanca Calvo, de Guadalajara, que havia estat regidora per IU i ha exercit els darrers anys com a consellera de Cultura pel PSOE, ja anunciava el 1998 que la taxa giraria a l'entorn dels 2 euros per llibre en préstec. Doncs bé: com sanciona la legislació actual, serà 0,20 euros i serà pagada pels governs central i autonòmics. Per cert: el 1998 les biblioteques públiques espanyoles gastaven una mitjana de 3,64 euros per habitant, mentre que a la UE la despesa era de 13,35 euros. Si ningú no demana que els serveis de conservació, neteja, seguretat i gestió de les biblioteques siguin de franc, per afavorir la compra de llibres, ¿per què la càrrega contra els drets de propietat intel·lectual? ¿Síntoma de un retorn –que sigui benvingut!– del comunisme llibertari? ¿D'on trauran els diners les administracions per pagar aquests 0,20 euros sense rebaixar l'oferta? Podrien fer-ho de les partides de publicitat i propaganda –els llibres institucionals caríssims que hi ha emmagatzemats!– o de la partida d' 1.300.000 euros pressupostats per a la festeta provinciana, per a nous rics acomplexats, del Frankfurt 07. Ep! La directiva de la UE 92/100, del 1992, imposa una multa de 300.000 euros diaris si no es posa en pràctica el cànon. La demagògia té un cost, amics!

NOVETATS EDITORIALS A ESPANYA

Ciències Socials i Humanitats: 6.533

Creació literària: 4.272

Infantil i Juvenil: 2.576

Llibres de text: 2.503

Ciència i Tecnologia: 2.006

Temps lliure: 2.005

Font: Ministeri de Cultura
gener-març de 2007

Premios en lengua castellana

XVI Certamen de Poesía Ana de Valle

Modalidad: Poesía

Convoca: Ayuntamiento de Avilés

Entrega de los trabajos e información:

Ayuntamiento de Avilés-Servicios Municipales de la Mujer

Palacio de Macqua

C/ La Cámara, 23. Avilés

www.ayto-aviles.es

Dotación: 3.005,06 euros y publicación de la obra

Plazo de presentación: 14 de septiembre de 2007

Extensión: mínima de 300 versos y máxima de 400

XXIII Concurso de Poesía Ciudad de Tudela

Modalidad: Poesía

Convoca: Ayuntamiento de Tudela y Centro

Cultural Castel Ruiz

Entrega de los trabajos e información:

Centro Cultural Castel Ruiz

XXIII Concurso de Poesía

Plaza Mercadal, 7

31500 Tudela (Navarra)

www.tudela.es/cas/laciudad/concursosdecultura.asp

Dotación: 2.400 euros

Plazo de presentación: 7 de septiembre de 2007

Extensión: no superior a 60 versos

II Premio Literatura de Terror Villa de Maracena

Modalidad: Narrativa

Convoca: Ayuntamiento de Maracena y Diputación de Granada

Entrega de los trabajos e información:

Casa de la Cultura

C/ Horno, 17

18200 Maracena (Granada)

cultura@maracena.org

www.ayuntamientomaracena.org/cultura

Dotación: 3.000 euros y publicación de la obra ganadora

Plazo de entrega: 20 de septiembre de 2007

Extensión: entre 75 y 200 folios.

XVIII Premio Internacional de Poesía San Juan de la Cruz

Modalidad: Poesía

Convoca: Caja de Ávila y Colonia Fontiverña

Abulense con la colaboración del Ayuntamiento de Fontiveros

Entrega de los trabajos e información:

Colonia Fontiverña Abulense

XVIII Premio de Poesía San Juan de la Cruz

TCHA

Apartado de Correos, 226. 05080 Ávila

www.obrasocialcajadeavila.com/noticias/noticias51.html

Dotación: 5.000 euros y publicación en la colección

Adonais de Poesía de Ediciones Rialp

Plazo de: 31 de julio de 2007

Extensión: mínima de 500 versos

II Certamen Villa de Oria de Narración Corta

Modalidad: Narrativa

Convoca: Ayuntamiento de Oria

Entrega de los trabajos e información:

Ayuntamiento de Oria, Concejalía de Cultura

Plaza San Antonio, 1.

04810 Oria (Almería)

Telf. 950 12 27 36

Dotación: 800 euros y publicación de la obra

Plazo de entrega: 30 de septiembre de 2007

Extensión: mínima de 35 folios y máxima de 60

XLII Premio Internacional de Cuentos Miguel de Unamuno

Modalidad: Narrativa

Convoca: Caja Duero

Entrega de los trabajos e información:

Caja Duero (Premio Miguel de Unamuno)

Plaza de los Bandos, 15-17. 37002 Salamanca

www.cajaduero.es/

www.obrasocial/cultura/concursos/unamuno.aspx

Dotación: 6.000 euros y dos accésits de 3.000 euros

Plazo de entrega: 31 de julio de 2007

Extensión: no superior a 10 folios

Nuestros Autores

Federico Gallego Ripoll

Federico Gallego Ripoll (Manzanares, Ciudad Real, 1953) es poeta y dibujante. Ha cursado estudios de Turismo en Madrid y de Teología en Barcelona. Desde 1995 reside en Palma, a la que dedicó su libro *Ciudad con puerto*.

Integrante del grupo de poetas que editaron los cuadernos de poesía *Bauma* y miembro fundador del Aula de Poesía de Barcelona. Sus versos suelen reflejar lo sencillo y lo cotidiano y, como él señala, “la poesía no hay que entenderla, sino atenderla”. Su obra gráfica se plastifica en la ilustración de libros, el diseño de exlibris y en la pintura de abanicos.

Su bibliografía es extensa y heterogénea e incluye títulos como *Poemas del Condottiero* (1981), *Libro de la metamorfosis* (1985), *Crimen pasional en la plaza roja* (1986), *Escrito en No* (1986), *Caín* (1990), *Tarot* (1991), *Tratado de Arquitectura* (1991), *Ciudad con puerto* (2001), *Quién, la realidad* (2002), *Para entrar en la nieve* (2002), *La torre incierta* (2004), *Mal de piedra* (2005), *Cantos prófugos* (2005) y *Los poetas invisibles* (2007).

Su obra ha sido galardonada con diversos premios como el Internacional de Poesía San Juan de la Cruz, el Emilio Alarcos, el de Castilla-La Mancha, el de la Feria del Libro de Madrid y el Ciudad de Irún, entre otros.

Me vacío de ti para que pueda
La nada de tu ser llenarme y darme
El hueco de la luz, la noche previa
A tanta oscuridad. Te vuelco entero,
Todo lo que tu eres junto a todo
Lo que yo nunca fui. Que libres queden
El ansia, el cuerpo, el desamor, la muerte:
Las cuatro cicatrices que limitan
El mundo de mi sed. Soy mi deseo,
Y en mi deseo soy lo desandado
Paso a paso hasta el borde del comienzo:
Labio al brocal y al ruiseñor la brisa.

Me vacío de ti para llenarme
Nuevamente de ti. Vocablo indemne,
Siempre en tu lengua nazco,
Siempre en tu lengua sangro y acontezco.
Si no fueras el alba mi noche te tendría.
Me vacío de ti para ser nada,
Memoria del aroma de la nada.

Lo desandado
(de *Los poetas invisibles*)

Permanece la luz
aunque el día complete sus funciones
y los ojos decanten sus fluidos.
El oficio de ver

está en el centro mismo de las cosas.

Lo que ve es el afán de ser mirado,
lo perpetuo que existe en ese ritmo
de ser visto y de ver.

Mirar es respirar más allá de la vida.
Poner los ojos sobre el mundo es darle
nuevamente razón de ser.

Mirar
y ser mirado es ser
la posibilidad de la memoria,
ser recordado, recordar, ser ámbito
sobre el que no extinga lo cesante.

No muere la mirada aunque muera quien mira
Y muera quien, mirado, permanece.

Oficio de tinieblas
(de *Quién, la realidad*)

Lento transcurre el tiempo en la paloma
y ella acude a tus pies picoteando
en torno a ti, y escarba, y te lo esconde
en derredor, el tiempo, y te lo guarda
en porciones pequeñas que tu ignoras.
Juega, busca semillas, restos –crees–
mientras ella lo va guardando cierta

en el curvo perímetro de tu aura.

Nimba el tiempo de la paloma el tiempo cerrado del que escribe. Por instinto deja trozos de luz bajo las hojas, celosa de su don, segura en su tesoro de mañanas de estreno, de aire azul como gotas de aurora descolgando su dicha entre los sauces.

La paloma cose con tiempo el ámbito que espera la vida por vivir cada jornada. Y el hilo es débil; y la brisa, hermosa.

El que escribe es consciente del milagro continuado del don de la paloma.

El hombre que observa
(de *Los poetas invisibles*)

Oler las manos
tras el mar huido
Son los huesos de sal;
la piel, de su memoria.
Por las noches
me despierta el sonido del mar
que suena por mis manos.
Si no miro,
a mis orillas
los pescadores dejan
sus barcas.
Tanto me turban,
que a veces finjo
dormir
para sentir su peso.

(de *Tratado de Arquitectura*)

Viene la brisa y me bendice;
me enseña a responder, toma
mi mano con su mano y me persigna,
y lanzan las campanas al vuelo
el vuelo de los pájaros,
y un ángelus piadoso
deja caer sobre la duda
el mediodía de su misericordia.

No otra cosa sucede. Abril parado
junto a la encrucijada
infla una rueda a su motocicleta
—que aún refleja en las llantas
el gris de los olivos y el azul de las nubes,
enmarañadas de temblor y cielo—.

Viene la brisa, y sé que soy el campo,

y me callo para que nadie sienta
deseos de usurpar mi tanto gozo.
Y con la brisa vienes, de lejos, con los brazos
y los labios cargados de semillas;
y me abro, y te retengo,
y me dispongo a celebrarte.

Autorretrato en la esperanza
(de *Los poetas invisibles*)

Transito en esos pasos
y soy, aunque no sea.

Trepan mis dedos por la flauta dulce,
y aunque no sea, ni nadie me acomode,
soy quien vuelca la música
sobre el aire expectante, sobre su mesa puesta.

Al otro lado de las lágrimas
soy el llorado, y a este lado lloro
mie
y lo repiten ciegos al torcer cada esquina
como una contraseña que abra el amor sitiado,
que rinda en condominio del deseo y justifique
el por qué seguir esperando una respuesta
cuando nada, salvo la nada,
replica a cada crimen.

Del miedo de los nombres que se buscan tras el
alba
como perros sin dueño
está hecha la ciudad que voy dejando.
(de *La Sal*)

La vida es un regalo que agradezco
hoy. Toda la vida es hoy. Tus ojos
y mis ojos. El punto en que se dieron
es hoy. Y hasta dónde se lleguen y de dónde
regresen, es hoy.
Toda la vida es hoy, y me parece
suficiente haber vivido tanto
si en este hoy de hoy cabe tu lúcida
mirada sobre mí, y es el futuro
un hoy permanentemente tuyo.
Dame ahora
la dicha de morir, hoy que no tengo
ni pasado, ni miedo.

Final
(de *La Sal*)